

ERŐS VÁR



AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

48. ÉVFOLYAM

1982. ÁPRILIS-JÚNIUS

2-3. SZÁM

SEGÍTSÜK A MAGYAR KONFERENCIA SZOLGÁLATÁT!

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia (AMEK) már több mint 40 éve végzi szolgálatát. Ehhez híveink, gyülekezeteink biztosították az anyagi alapot. Az évek során megcsappant a hívek száma és megritkult a gyülekezetek sora. Az anyagi alap meggyengült. Ezzel szemben a szolgálat szüksége éppen fokozódott.

Ezért, e négy évtized során először az "Erős Vár"-on keresztül fordul az AMEK az amerikai magyar evangélikus testvérekhez, lapunk olvasóhoz, barátainkhoz, s meglévő gyülekezeteink előljáróihoz, hogy segítsék adományaikkal az AMEK szolgálatát.

Jelenlegi helyzetünkben szolgálatainknak három főága van.

1. *Szórványgondozás.* Több helyen élnek még evangélikus híveink olyan számban, hogy számukra magyarnyelvű Istentiszteleten való részvételt biztosítanunk illő és szükséges. A szórványgondozás bizony költséges, mert a nagy távolságok miatt a lelkészeknek legtöbbször repülőn kell odautazniuk. A szórványban élők anyagi képessége korlátolt, így a költségek fedezéséhez az AMEK pénztárából kell kiegészítőleg hozzájárulni.

2. *Bibliakalauz.* Az újkiadású magyar Biblia terjesztése folyik. A bibliaolvasás előmozdítására 360 oldalnyi kéziratban nyomásra készen áll egy valamennyi bibliai könyvre kiterjedő Bibliakalauz. Kor-, szellem-,



Szórványistentisztelet után Cskágóban, május 16-án. A jobbszélen Tessényi Kornél ny. lelkész.

művelődéstörténeti, nyelvi, földrajzi és tartalmi ismertető ez a készülő könyv. Írója az AMEK főesperese, D. Brachna Gábor. A könyvkiadás-hoz nincsen anyagi alapunk. Becslésünk szerint példányonként \$6-8 körül lesz a könyv ára.

3. *Ordass emléktábla.* Mintegy magától értetődően hárul ránk az a feladat, hogy a világ evangélikussága által is nagy tiszteletnek örvendett néhai D. Ordass Lajos ev. püspök emlékének a megőrzését szorgalmazzuk. Kúr Csaba szobrászművész szép és megkapó bronz domborművet készített a nehéz időkben és próbás körülmények között szolgált püspökről, aki a hazai evangélikus egyház élén 1945-től 1958-ig állt, miközben börtönbüntetést és egyéb meghurcoltatást is el kellett viselnie. Nagyobb domborművű emléktáblát nemzetközi evangélikus szervezeteknél szándékozunk elhelyezni (e 45x65 cm-es dombormű első-öntési költsége meghaladja az \$1500-t). Kisebbséget* pedig érdeklődő hittestvéreink, gyüle-

TÜRMEZEI ERZSÉBET

Csak egy név...

IV. Béla ... Zágráb ... Túrmező ...
A magyar múltba századokat lépek.
Várvédő jobbágy ősök, köszönöm
neveteket, a drága örökséget!

Köszönöm, országépítő király,
a véren váltott nemeslevelet!
Csak egy név ... de őseim nevében
találkozhatom velük és veled ...

és vérrel öntözött magyar mezőkön
hihetek a jövőben, új vetésben ...
odaállhatok mai várfalakra
az életet is odaszálni készen ...

könyörögve, hogy Isten áldja meg
őrizze az én drága nemzetem -
ahogy az a boldog királyleány
esedezett érte a szigeten.

Csak egy név, és benne mennyi titok!
Ezernyi szál fonódik a szívemre.
Ideköti ehhez a féltett földhöz.
Régi emlékek ébrednek benne.

Ideültetett engem Istenem.
Ideköt gyökereim minden szála.
Néha csendesesen átölel a múlt,
és a szívemben énekel a hála.

ÁPRILIS-JÚNIUS

A postal szállítás katasztrófálisan emelkedő költsége, valamint technikai okok tették szükségessé két számunk összevonását. Olvasóink szíves megértését kérjük!

(Folytatás a 2. oldalon)

SEGÍTSÜK A MAGYAR KONFERENCIA SZOLGÁLATÁT!

(Folytatás az 1. oldalról)

kezeteink, barátaink számára készítenénk el.

Ehhez, s az itt még nem is vázolt mindennapos szolgálatunkhoz kérünk rendkívüli támogatást. Azt reméljük, hogy még ezekben a nehéz időkben is híveink, barátaink nagylelkűen és bőkezűen karolják fel az AMEK munkáját. Isten mintha szűkebbre húzta volna körünket, de ezzel azért nem mentett fel egyikünket sem elkötelezettségeink alól. Fogjunk hát össze, segítsük mindnyájan szívesen az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciát. Adományokat a csatolt boríték felhasználásával szí-

veskedjenek eljuttatni az AMEK pénztárához.

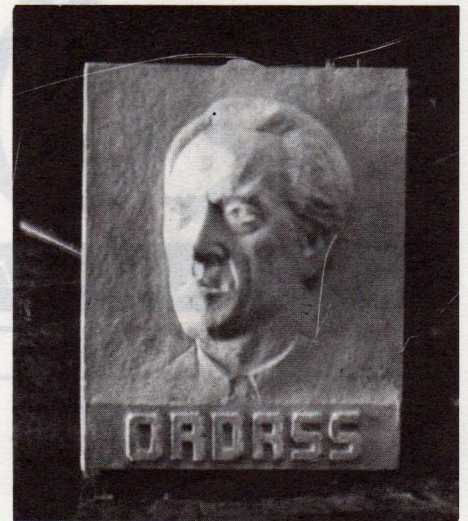
Minden adományt előre is hálásan megköszönve az "Erős Vár"-ban folyamatosan nyugtázunk.

Erős vár a mi Istenünk!

Az AMEK

Végrehajtóbizottsága

*Aki otthonuk díszítésére, vagy ajándéknak Ordass-emléktáblát kívánnak rendelni, 21x28 cm nagyságú bronz domborművet \$100-ért kaphatnak. A művész csak akkor készítheti el ezeket a táblákat, illetve csak úgy biztosíthatja a darabonkénti százdolláros árat, ha a következő 3 hónap alatt legalább 10 megrendelést kapunk. Ezt a megrendelést is, a vételár mellékelésével, az AMEK pénztárához kell küldeni a csatolt borítékban.



MI LESZ A HALOTTAKKAL?

Sokan szokták mondani, hogy az ember élete felől csak egyetlen dolog bizonyos: mindnyájan meghalunk. Az emberiség történelme azonban arról tanúskodik, hogy a kérdés éppen ezzel válik titokzatossá. Ugyan mi lesz a halál után? Mi lesz a halottakkal, azokkal, akiket szerettem, meg velem is? A halottak világából ugyanis nincsenek híreink. Ezért válik sokak számára érdekesítővé: át lépni a halál határvonalát s kapcsolatba kerülni a halottakkal. Sok csalódást hozó emberi balgaság.

Mi történik a halál után? Egyesek úgy keresnek vigasztalást, hogy a test elporladását ugyan mint észlelhető tüneteményt elismerik, de ugyanakkor a lélek további halhatatlanságában hisznek. Egyesek még a lélekvándorlásról is okoskodnak. Azt gondolják, hogy a test kötelékétől felszabadult lélek újból elindul vándorútra s más formában jelenik meg.

Mindezek az emberi elképzelések csak azért vannak, mert az ember nem tud beletörödni a teljes elmúlás lehetőségébe s mivel más forrása nincs az elköltözött halottakról, ki-ki maga csinál valamiféle képet arról, hogy mi is "lehet" a halottakkal. Mindez érthető, különösen akkor, ha kedves szeretteinkről van szó. Vigasztalást sokan keresnek abban a gondolatban, hogy ismét találkozni fognak.

Sok ember nagyon naív módon a halál utáni életet úgy képzeli el, hogy ez a mostani életnek megjavított formája, amelyben beteljesednek mindazok a kívánságok, melyek

nek ebben az életben nem lehetünk részesei. Ha azonban így lenne, akkor a halál utáni élet csak a mi önző, jólétre vágyó reménységeinknek a kifejezése lenne. Húsvét üzenete másképp beszél a mi halottainkról. *Krisztus feltámadott* — tehát mindazok, akik Krisztusban vannak, vele együtt feltámadnak az életre. Krisztus az első, a zsenge — és őt követi a halottak serege. Ennyit mond a feltámadás üzenete. Tehát azt, hogy a halál nem jelenti az emberi lét végső állomását. A halál átmenet egy másik létformába. Csakhogy erről nincs további hírünk. Egyet tudunk még: hogy halottakként is Krisztussal maradunk. Szeretete a halálban is átölel, s aki Benne hisz, azt megtartja a Benne való, örök életre. Krisztus feltámadásának örömhíre tehát szívesen kapcsolódik a halottak feltámadásához. "Hiszen ha a halottaknak nincs feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel, akkor üres a mi igehirdetésünk, de üres a ti hitetek is" (1Kor 15:13k). Ennyi a bizonyosságunk: aki Krisztusban hal meg, vele lesz.

Persze az emberi elme tudni szeretné még mindazt, ami a húsvéti evangéliumban titok marad. "Hogyan támadnak fel a halottak? Milyen testbe öltözve jelennek meg?" (35 v.) Az apostol esztelenségnek tartja a kérdést, de mégis elmond annyit, hogy a búzamaz titka a halottak feltámadott testének a titkát is magában hordozza. Egy az a test, amely a földbe kerül, elporlad. Egy másik, megdicsőült, többé nem ha-

landó test támad fel. "Hiszem a halottak feltámadását" — így valljuk a niceai hitvallásban. A hit azonban a "nem látható dolgok létéről való meggyőződés" (Zsid 11:1). Hittem tehát nem arról világosít fel, hogy milyen leszek feltámadásom után, s azt sem mondja, milyenek a többi feltámadott halottak. Ez csak az emberi kíváncsiság kielégítése, sőt talán a mi önző vágyaink kivetítése lenne. Testem Krisztusban való feltámadása számomra azt jelenti, hogy én megmaradok én-ként, tehát továbbra is azonosítható személyként. Hiszen így kerülök az ítélet napján Isten elé. Magamról fogok számot adni, tehát továbbra is én leszek én. Csak a keresztyén hívő hisz abban, hogy az ő feltámadott éneje Krisztus személyében van elrejtve: ahogy vele élt a földi életben, ahogy vele halt meg — úgy fog most is új életre feltámadni Krisztusban.

Sokan gondolkoznak úgy, mint a példázatbeli gazdag ember: menjen valaki vissza a halottak közül s mondja el, hogy mi vár a halál után minden egyes emberre. A válasz számukra is: "Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül" (Lk 16:31). Persze: Krisztus feltámadt a halottak közül. Róla szól az örömmüzenet, s arról is, hogy mi lesz a halottakkal. Aki tud benne bízni, annak elegendő ez a válasz. Aki hallgat az Igére, már átment a halálból az életre.

Vajta Vilmos
(Útitárs)



3 évtizeddel a felozlatás után is

Folytatódik a Fébé áldott szolgálata...

Nevezetes esztendő az 1929. A Budapesttel határos Pesthidegkúton megvásárolják a Fébé vezetői a Márványmenyasszonyhoz címzett vendéglőt, szép, csendes helyen, erdőszélen, új anyaháznak. A mind szélesebb körű munka megkívánja, hogy az anyaház központibb helyen legyen. Ugyanakkor veszik meg a "Hüvösvölgyi Penzió"-t a Hidegkúti úton (ma Vöröshadsereg útja).

Ugyancsak 1929-ben kezd meg munkáját a József u. 4. számú ház egyik bérelt lakásában a Fébé leányinternátusa. Egy másik lakásban, szintén ebben a házban, gyülekezeti termet rendeznek be bibliaórák számára. Az internátus az évek folyamán egyre bővül, egyre több lakásban folyik ez a szép munka. A középiskolás lányok főként a Deák téri Evang. Leánygimnázium tanulói, a "nagyok" különböző egyetemi fakultást, főiskolát látogatnak. S minden este áhítaton hangzik az Ige.

De gyászt is hoz az 1929-es esztendő. Alig 50 éves korában elszólítja Isten kedves szolgálóleányát, Pauer Irmát. Trauschenfels Elza lesz az új főnökasszony. Vezető lelkésze is volt az anyaháznak: éveken át Gáncs Aladár, majd a felozlatásig Zulauf Henrik.

1930-ban nyitják meg első evangéliumi könyvkereskedésüket kiadvállalattal a Damjanich utcában. A kiadványok között kiemelkedő jelentőségű az évenként megjelenő Útmutató a bibliaolvasáshoz, mely a herrnhuti testvérgyülekezet Losung-ja alapján készült és ugyancsak az évenként megjelenő Fébé leszakító naptár. Ez később könyvalakban jelenik meg "Napról napra gondoskodik rólunk" címen.

De hadd pergezzük gyorsabban a filmkockákat:

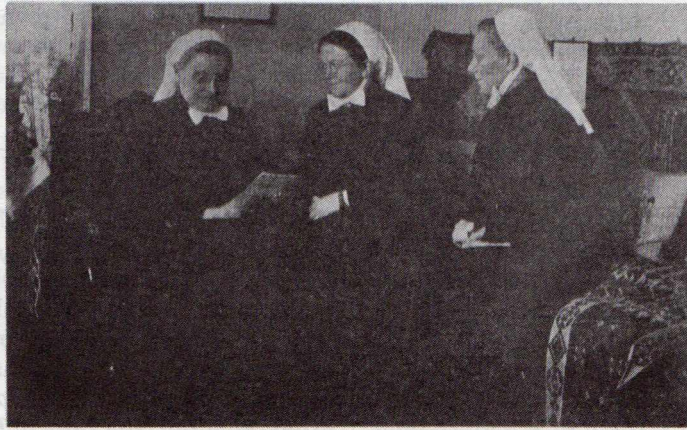
Trauschenfels Elza főnökő halála után 1938-ban dr. Farkas Mária lesz az utód. Az óbudai Margit kórházban 20–22 Fébé testvér végez ápolónői szolgálatot. A saját kórház is tervben van és 1951-ben, éppen a felozlatás évében már a berendezésre váró épület is megvan a kórház számára...

Evangéliumi könyvkereskedések nyílnak még a főület mellett: a Deák téren, Nyíregyházán, Kiskőrösön, Albertúrsán. — Szaporodnak a vidé-

ki intézmények is: a nyíregyházi "Élim" mellett gyermekotthon és árvaház Bonyhádon, Pihenőpusztán, Rákoskeresztúron, öregotthon Albertúrsán. Az épületek rendszerint

Bagolyirtáson kedves kis házak alakulnak üdülőkké, hogy fáradtak újulhassanak meg ott lélekben-testben.

A Fébé leánynépfőiskolai munká-



A három főnökő:

Pauer Irma, dr. Farkas Mária és Trauschenfels Elza.

egy-egy diakonissza testvér vagy más Fébé közösségi tag adománya. Így a Modori úti "Fénysugár üdülő" is.

A második világháború után a Görögkeleti Teológiai Akadémia volt épületében, az "új ház"-ban, gyermeküdültetés folyik, a budai "Manninger-Otthon"-ban beteg gyermekek üdülnek, gyógyulnak; a Vadorzó úton Budán, közel az "új ház"-hoz, fiúotthon működik; a Fébé Márvány utcai bérházában új leányinternátus és otthon kezd meg munkáját; testvérek dolgoznak a Völgy utcai csecsemőotthonban és folyik a leányinternátusi munka Nyíregyházán is.

"Lett, mert az Isten hozta létre.
Lett, mert imák szálltak fel érte...
Lett, hogy a nagy hegyek csodálják
a szeretetnek új csodáját."

Imádság

Adj tiszta szívet,
– hogy Téged lássalak;
alázatos szívet,
– hogy Téged hallhassalak;
szerető szívet,
– hogy Téged szolgáljalak;
hívó szívet,
– hogy Benned elmerülhessek!

– . . .

Előtted – alázatban,
Veled – hithűségben,
Benned – békességben!

V. S.

ja már 1941 telén megkezdődik. Később "téli tábor" néven összesen kilenc téli tanfolyamon vesznek részt falusi leányok, hogy áldott hetek-hónapok után lelki kincsekben, ismeretekben meggazdagodottan térjenek vissza falujukba.

Az intézményekben dolgozó testvéreken kívül sok Fébé-testvér dolgozik gyülekezeti munkában az országban szerteszét. Ezeket felsorolni, felvillantani itt túl sok volna.

Azután elérkezik az 1951. esztendő, a széjjelszórás esztendeje. De:

"A magvetés is széjjelszórás.
Kik együtt voltak, szertehullnak,
omló hantok közé simulnak."

Feltör a kérdés: "Fakad-e élet? Lesz-e aratás?"

Kicsiny mustármagból fává terebélyesedett negyed század alatt a Fébé munkája, szolgálata. "Lett, mert az Isten hozta létre." Kegyelme hordozta, növelte. S Ő engedte meg, hogy végetérjen ez a szolgálat, hogy a diakonissza testvérek (közel 180-an) szétszórta szolgáljanak tovább, ki-ki a maga helyén. Többen tovább is a régi (s ma is) egyházi intézményekben, öregotthonokban, szellemi fogyatékos gyermekek között. De általában olyan munkahelyeken dolgoznak a többiek is – kórházban, gyermekotthonokban –, ahol alkalmuk van különösképpen is a szeretet gyakorlására.

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

"ERŐS VÁR"
(USPS 178560)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the
Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued bi-monthly: February, April, June,
August, October, and December.

No. 2—3. (219) Vol. 48
APRIL—JUNE 1982

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OHIO 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja belföldön egy évre 3 dollár. Kanadában és egyéb külföldön évi 4 U.S. dollár, vagy 5 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "Zip Code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is: pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation.

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

És mi van ma a házakban? Élim megmaradt testi és szellemi fogyatékos otthonnak. Ilyen gyermekotthon van Béthelben és a volt anyaházban is. Ez utóbbiban öregotthon is van. A Vöröshadsereg úton és a Modori úton szintén öregek otthona van és az albertírsai is megmaradt ennek. Valamennyi az evang. egyház diakóniai szolgálatának gondozásában.

Piliscsabán, Silóban él együtt az öreg testvérek kis csoportja. S mivel

ott kevés a férőhely, egyesek más egyházi otthonban töltik öreg napjaikat.

Adja Isten kegyelme, hogy a szét-szórt magokból élet fakadjon! Hogy legyen aratás! Hogy beteljesedjék a zsoltár szava: "Akik könnyezve vetettek, ujjongva arassanak! Aki sírva indul, mikor vetőmagját viszi, ujjongva érkezze, ha kévéit hozza!"

Kelemen Erzsébet dt.
(Útitárs)

Szigethy Sándor:

Ó, India — a gondolat anyja...

(Folytatás előző számunkból)

Útitárs, 1981

A hindu Benáresz muzulmán városnegyedén át, jó 10 kilométernyi tekerés után jutunk el a másik indiai eredetű világvallás, a buddhizmus itteni központjába, Sarnath-ba. A mérsékelt bicikli-sebesség lehetővé teszi, hogy az ember részletesebben megszemlélje a látnivalókat — s hogy elgondolkozzék. Az út mentén szépen gondozott kertek, szántóföldek. Évente többször aratnak, szüretelnek. Amíg idegen hódítók nem zavarták őket, vagyis amíg a fejlett indiai fonó és szövő kéziipart ki nem konkurálta az angol textilipar, teljes egyensúlyban volt India gazdasági élete; a bajok azután kezdődtek — világosított fel idegenvezetőm a minap. És mégis, a volt gyarmatosítókra emlékeztetnek a szobrok, terek, utca nevek. Nem zavarja őket a sok angol politikus, vagy tábornok neve. Sőt, angol nyelvű napilapjaikból és magazinjaikból ítélve — legalábbis az iskolázottak —, angolabbak az angoloknál. Ez — anti(neo) kolonializmustól hevülő évtizedünkben — megint egy indiai rejtély...

A BUDDHIZMUS BÖLCSŐJÉNÉL

Hatalmas, ősi, faszor mentén Sarnathba érünk. Két és fél ezer évvel ezelőtt ezen az úton haladt — ahogy itt mondják — Lord Buddha, a "megvilágosodott", a Sákya nemzetségből származó Sziddhárta Gautama. A hagyomány szerint csodás körülmények között jött a világra az innen 390 km-re fekvő Lumbiniben, a mai Nepál területén. Atyja, egy észak-indiai állam királya, távol akarta tartani nagyra hivatott fiát a világ forgatagától, de négy egymást követő megrázó élmény — egy ag-

gastyán, egy beteg, egy holttest és egy aszkéta látványa — felébresztette elméjét az élet szenvedésteli és múlandó voltának felismerésére. Ez élmények hatására elhagyta atyja királyi palotáját, önként vállalta magára az aszkéták életét, mígnem vándorlásainak hetedik esztendejében, egy fügefá tövében elérte őt a megvilágosulás (bodhi). Ez alkalommal vált megvilágosodott emberré, Buddhává.

Ettől kezdve prédikátorként járta be Észak-India tájait, majd itt, Sarnathban, tanítványokat gyűjtött maga köré, és a szenvedés lényegének megértésére és leküzdésének módjára oktatta őket. Tehát az itteni szangha — szerzetesi gyülekezet — megalakulásával indult el a buddhizmus Kelet-Ázsia meghódítására. — Elsőnek egy tekintélyes sztupán akad meg a szemünk. A sztupák buddhista épületek; vagy valamely nagy tett színhelyén, vagy valamely nagy halott sírja fölött emelkednek, mint emlékek. Eredetileg földből készültek. Később téglával és kővel vonták be őket.

A kolostorstilusban épült múzeumnál elköszöntem a riksától. Ő majd vár — mondta —, amikor kedvem tartja, visszajöhet s hazaszállít. (Van a világon egy hely, ahol "az idő nem pénz"...). A múzeumban őrzik azt a hármassal díszített oszlopfőt, mely India címerében is helyet kapott s mely minden bankjegyükön látható. Az ásatások eredményeinek megtekintése után (melyek az un. *Indus-kultúra* jegyeit viselik magukon, pl. égetett téglából készült épületek) a kínai, srilankai és tibeti kolostorokat tekintettem meg.

Legtovább a tibeti kolostor (viha-

ra) területén időztem. Úgy éreztem, a sokat szenvedett tibeti néphez különösen is erős szálak kötik a történelem iránt valamelyest is nyitott magyar kebelt. Az ő nyelvük tanulmányozására fordította rövid életét a mi Kőrösi Csoma Sándorunk, abban a hitben, hogy a két nép rokonságban áll egymással. Tibet közelében, Darjeeling egyik temetőjében nyugosznak földi maradványai. Ő is írt egy Buddha-életrajzot, nemrég újra kiadták Budapesten.

Mindenesetre a tibetiek buddhizmusa kanyarodott el talán legmeszebbre Lord Buddha tanításától, buzgón keveredvén ősi hazai, kínai és más vallási elemekkel. Mégis, a *Tibeti Halottaskönyv* révén, mely nagy részletességgel írja le a lélek útját a halál után, legalább olyan mértékben gyakorol hatást a vallásilag hontalan európaiakra, mint a buddhizmus tisztább formái.

Mit tanít a buddhizmus? E sokrétű rendszerből ragadjunk ki annyit, hogy:

a) vallja az átlényegülés tanát, vagyis az újraszületések sorozatát, amit

b) a karma törvénye irányít (okozati összefüggés: Ki mit vet, azt aratja is).

c) Isten-fogalma nincs,

d) eredetileg az önmegváltást hirdette, s

e) célként a Nirvánában megvalósuló teljes harmónia elérését jelölte meg.

f) A vallási alapiratok (Tripitaka-három kosár) meditatív tanulmányozása és

g) erkölcsi parancsolatok betartása által érhető el a cél.

A szembe-tűnő különbségek ellenére — a múlt század óta — sokan megpróbálták összehasonlítani Buddha tanítását a keresztény hittannal. Az egyik legutóbbi ilyen mű szerzője azt írja, hogy noha a buddhizmusnak nincs Isten-fogalma, a Nirvána egyes leírásai mégis szembe-tűnő párhuzamot mutatnak Jézus Isten-országának tanításával... (G. Mensching, Buddha und Christus, 1978).

Ázsia indiai eredetű vallásai nagy összefüggő egységnek tekintik az élő világot. Sarnathban, a kolostorok között, egy kis állatkertet is láthatunk, őzekkel és más békés állatokkal. Arra emlékeztetik a látogatót, hogy ők is a mi testvéreink, s hogy

Buddha ittjártakor kedvesen bánt velük. Sarnathban ma természetesen itt látható a legnagyobb gyereksereg.

E történelmi környezetben, a Dmekh sztupa és Ashoka király Kr. e. 250 tájáról származó épületmaradványai közt — a karácsonyi napsütésben — a park fűvére heveredvén ezen gondolkodtam: Miért van az, hogy diákjaim odahaza *mindig* igenlő választ adnak, amikor megkérdem őket, hogy: ha Buddha és Jézus egyidőben élnek, barátaivá válhattak volna-e egymásnak? (A Kastli magyar diákok is — ottjártamkor — pozitíven válaszoltak kérdésemre.) Miért? Néhány sarnathi találgatás:

— Talán, mert a szavak infláció-

ját élő korunkban érzik a fiatalok, hogy *mindkettőjük* szavai mögött ott a *magatartás?*

— Talán, mert bizonytalanságok közt hanyódó világunknak *támpon-tot*, egyfajta megváltoztathatatlan *örök Törvényt* mutat fel mindkettő?

— Talán, mert úgy gondolkodnak, mint Jan, a Nobel-díjas papa, Gunnar Myrdal "fekete bárány" fia, amikor — egy hasonló egybevetés után — azt írja a Gangesz tájáról, hogy az *általuk* fölvetett kérdések sokkal, de sokkal *lényegesebbek*, mint azok, melyeket karrierjük teljében az akadémikus marxológusok vetnek föl Moszkvában és a Harvardon, Párizsban és Uppsalában...??

(Folytatjuk)

Buthy Dénes pályadíja

Magyar evangélikus lelkészek a világ minden táján szívesen emlékeznek vissza magyarországi teológus-éveikre. Évtizedek után is méritenek a hitnek és tudásnak abból a gazdag tárházából, melybe a soproni Ev. Hittudományi Kar professzorai vezették be őket. Ma már a budapesti Teológiai Akadémián folyik lelkészeink képzése, mely változatlanul magas színvonalú világviszonylatban is. Egyik itteni lelkészünk kézzelfogható módon adott kifejezést annak, hogy szívügyének tekinti a jövőndő

lelkészeinek nevelését. Buthy Dénes esperes, buffalói lelkész 150 dollárt küldött haza, hogy abból az Akadémia pályadíjat tűzzön ki a hallgatók számára, \$100 első, \$50 második díjjal. Javaslatára szerint a pályatételek témái lehetnek: a) Az óhaza és az amerikai magyar evangélikusok kapcsolatai történeti távlatban; b) Mit várunk az Észak-Amerikában élő magyar evangélikusoktól? — Mint értesülünk, dr. Nagy Gyula, a Teológiai Akadémia dékánja, máris kiírta a pályázatot.

“Global Mission Event”

Négynapos világmissziói szabadegyetem lesz országos egyházunk (Lutheran Church in America) rendezésében július 29. és augusztus 1. között a springfieldi (OH) Wittenberg Egyetemen. E “missziói esemény” főtémája: Krisztus megvallása ma Észak-Amerikában és a tengeren túlön. A szabadegyetem előadásai több mint 80 témát ölelnek fel, mint pl.: Miként fogjunk hozzá egy új gyülekezet megszervezéséhez?... A

nők szerepe India egyházaiban... Hogyan lehetek keresztyén, egy marxista rendszer alatt?... Ártalmas szektákkal szemben... stb.

*

A világ sok részéből érkeznek előadók és résztvevők erre az eseményre. Itt említjük meg, hogy az Evangélikus Világszövetség rendezésében hasonló jellegű nemzetközi összejövétel volt május végén a norvégiai Stavangerben.

VÉRTESKETHELYIEK JELENTKEZZENEK!

Keressék az USA-ban és Kanadában (esetleg másutt) élő, a század elejétől napjainkig, a Kómárom megyei **Vérteskethelyről** elszármazott családokat és leszármazottaikat. Kérem, jelentkezzenek a volt (1955) vérteskethelyi ev. segédlelkész-nél az alábbi címen:

István Szépfalusi

Capistrangasse 2/15. A-1060 Wien, Austria

Ha napjában csak egyszer

Ha napjában csak egyszer kicsit elcsendesednél, s egyedül Isteneddel egy kicsit csendben lennél: kérdéseid oldódnának, balzsam hullna sebekre... az a csendesség lenne út az örök életre. (Németből T. E.)

GUTTOVZ JÓZSEF

„...ének és orgonahang
mind csak az Ő nevét áldják.”



Azok közé tartozott, akik igénytelenül, elismerést nem várva, csendesen végzik a maguk szolgálatát. A gyülekezet szinte természetesnek veszi, hogy van orgonista, aki nélkül pedig nehéz "éneklő egyház" lennünk. Nélkülözhetetlensége csak akkor tűnik fel, amikor nincs ott. Guttoz József mindig "ott volt". Hóviharok, jeges utak távoltarhatták még a közlekedést a templomjárdókat is, de nem "Uncle Joe"-t, pedig ő minden alkalommal 40 kilométerről jött loraini otthonából. Hűségéből, megbízhatóságából mindvégig jelesre vizsgázott.

Sokgyermekes detroiti magyar családban jött a világra 1906. február 4-én. Középiskolái elvégzése után zongora- és orgonatanári képezést szerzett egy csikágói intézetben. A harmincas évek elején indult zenei pályafutása sokoldalú volt. Önálló hangversenyei mellett számtalanszor szerepelt egyházi, hazafias és egyéb rendezvényeken, magyar és amerikai rádióműsorokon. A második világháború során Ausztráliában és az Új-Guinea körüli szigetvilágban szolgált, mint egy partraszálló műszaki ezred (532nd Engineer Amphibian Regiment) orgonistája s a tábori lelkész asszisztense.

Félévszázadon keresztül a tanítványok nemzedékei kerültek ki keze alól, köztük sok magyar fiatal is. Az orgonisták szaktestülete (American Guild of Organists) tagjává választotta. Detroit, Buffalo, Lorain-Ely-

ria, Cleveland különböző felekezettű magyar egyházainak megbecsült orgonistája, illetve karnagya volt az évek során. Hosszabb szolgálati helyei közül a két utolsó Clevelandban volt, előbb az Első Ev. Egyháznál, majd a zeneileg igényes nyugat-clevelandi gyülekezetünkben, ahol 1969. november 1-én lépett az akkor nyugalomba vonult néhai Egyed Aladár örökébe. Többször említette: azért imádkozik, hogy élete utolsó napjaiig az orgona mellett maradjon. Isten megadta neki ezt. Május 2-án még úrvacsorát vett a gyülekezettel, rákövetkező vasárnap az orgonabillentyűk utoljára zengtek keze

alatt Isten dicsőségét. Azután hirtelen jött a vég: szívroham, majd egy második a loraini kórházban. 76 éves korában, május 16-án hívta haza teremtő Ura. A május 23-i istentiszteleteken megilletődötten búcsúzott hűséges orgonistájától a gyülekezet, Istennek adva hálát 12 esztendei szolgálatáért. Hálás volt tanítványai s a szülők gyászistentiszteleten emlékeztek meg róla Lorainben, mely június 7-én volt az ottani magyar eredetű gyülekezet (Our Saviour Lutheran Church) templomában.

„Atyám, akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is velem legyenek, hogy megláthassák az én dicsőségemet...” (Jn 17:24.)

Juhász Imre

Gyümölcséről ismerik meg a fát

volt a főtémája az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia 23. nagyheti találkozójának, amelyet a Heidelberg melletti Wilhelmsfeld nevű, kies fekvésű német üdülőhelyen rendeztek meg április elején. Nyugat- és Észak-európa államaiból kb. 80 résztvevő sereglett össze istentiszteleteken, biblia- és imaórákon való részvétel, érdekes előadások meghallgatása és egyéb, közösséget erősítő programpontokba való bekapcsolódás céljából.

A fenti főtéma keretében ezidén főképpen a Tízparancsolat második tábláján található parancsolatok jelentőségéről volt szó. A bevezető **biblia-tanulmány** "Jó fa, jó gyümölcs" címen a keresztyén erkölcsan alapkérdéseit próbálta megvilágítani. Három alkalommal **evangélizációs előadások** hangzottak el a reggeli órákban, ezek témája "Öbenne élünk" volt. Az igehirdető János evangéliumának a 15. fejezetét magyarázva mutatott rá etikai magatartásunk kulcsára.

A szülőkhöz való viszonyt szabályozó parancsolatra gondolva egy pedagógiai főiskolai tanár "Szülők és gyermekek kapcsolata és annak kihatása a gyermek jövőjére" című előadásában lélektani és egyéb kísérletek tanulságainak az ismertetésével mutatott rá e viszony rendezettségének a szükségességére. A "Ne űj!" parancsolatról egy orvostanhallgató beszélt és beszámolt azokról a lehetőségekről, de lelkiismereti problémákról is, amelyekkel sok mai keresztyén orvos szembetalálja magát. Egy református lelkész "Eladó az egész világ?" címen Isten teremtett világával és a saját javainkkal való hű sáfárság kötelezettségéről beszélt, miután egy evangélikus lelkész: "Hűség: áldás vagy teher?" című előadásában a keresztyén házasságról szólt. Az ezt követő csoportmegbeszélés keretében a fiatalok nagy kérdése, a **párválasztás** került előtérbe, itt egy református lelképásztor és egy családanya, aki egyben mérnök nő állott tanácsos a csoportmunkában résztvevők rendelkezésére.

Egy papné által vezetett **kerekasztal megbeszélés** keretében egy mérnök, egy teológus-leány, egy középiskolás diák, egy orvostanhallgató és egy evangélikus lelkész szavaink értékéről beszélgettünk a "Legyen a ti igenetek igen" téma keretében. **Vallási zűrzavarok világában** élő fiataljainknak kívánt segítséget nyújtani egy evangélikus lelkész által tartott előadás, amelynek bevezető részében

öt fiatal részletet adott elő **Illyés Gyula**: "Tisz-ták" című drámájából, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szekták, vallási mozgalmak problematikájával egy 13. században nagy szerepet játszó vallási irányzat (az albigenek vagy katharok) példáján, majd ismertetett az előadó néhány mai, ún. "ifjúsági vallás"-t, végül szempontokat sorolt fel, amelyek alkalmasak arra, hogy irányítúként eligazítsák a keresztyéneket a lelki életünket megzavaró őserdőben.

Nem-keresztyén erkölcsi rendszerekről két előadás szólt: egy római katolikus lelkész a **keresztyének és marxisták etikai vetélkedését** ismertette, egy református lelképásztor pedig **egyéb vallások és világnézetek erkölcsanáról** számolt be. Egyik este egy Svájcban élő, erdélyi származású festőművész a "Jó és rossz művészetéről" tartott előadást. Mondanivalóját vetített képekkel illusztrálta. Nagypénteken, az istentisztelet előtt **Dürer Albert** Jézus szenvedését bemutató metszetei kerültek levetítésre, hogy így együttesen elmélkedjünk az ünnep jelentőségén. Volt egy esti zenei program is. Ennek keretében az előadó **Bartók Béla** életét és munkásságát, majd egyik jelentős művét, a "Cantata Profana"-t ismertette, majd azt hangfőképp lejátsszotta. Megemlékeztek a résztvevők **Arany János** halálának századik évfordulójáról **Irodalmi est** keretében, amelyen egy magyar szakos tanár előadása került felolvasásra és több Arany költeményt adtak elő a konferencia résztvevői. A keresztyéneknek a felebarát javára végzett spontán szolgálatáról egy teológiai hallgató szólt, aki **egy brazíliai gyermekotthonban el-töltött önkéntes gyakorlati évről** számolt be vetített képek előadás keretében.

A **kezdiistentisztelet** református, az **úrvacsoraosztással egybekötött nagypénteki istentisztelet** evangélikus lelkész tartotta. Nagyszombaton **záróistentisztelet** volt. A hét többi napján tartott **esti áhítatokat** húsz éven aluli fiatalok tartották egy fiatal evangélikus lelkész nő támogatásával. Rövid, maguk által írt írásmagyarázatok keretében sorra vették a Lélek gyümölcseiről szóló igehelyeket. A **reggeli áhítatok, imaórák** irányítása az idősebbek feladata volt. A **kisgyermekkel** erre vállalkozó önkéntesek foglalkoztak: számukra **vasárnapi iskola-szerű órákat, énektanítást** tartottak, vagy játszottak velük. A résztvevők a kon-

ferenciákon hagyományossá vált **kirándulás** keretében **Speyer** városának nevezetességeit tekintették meg. Itt neveztek először a reformáció híveit protestánsoknak. Ez az ott 1529-ben tartott birodalmi gyűlésen történt.

Kétszer is tartott ülést a konferencia során a **"diákszemle"** nevezett ifjúsági fórum. Ez elhatározta, hogy **1983-ban**, ha Isten is úgy akarja, a magyar római katolikus egyetemi szervezettel és az idősebbeket összegyűjtő Magyar Protestáns Szabadegyetemmel karöltve, **Belgiumban ökumenikus húsvéti konferenciát rendez**, amelyre kb. 300 résztvevőt várnak. Amikor a találkozó végén a résztvevők együttesen kiértékeltek az 1982. évi konferenciát, szinte minden hozzászóló arról tett biztosságot, hogy lelkileg meggazdagodva tér vissza erről az alkalomról otthonába.

Pósfay György

Ismered-e a Bibliádat?

1. A Bibliának melyik könyve kezdődik ezekkel a szavakkal: *"Az első könyvet arról írtam, ... amit Jézus tett és tanított..."*

- Apostolok cselekedetei
- A 2. Korintusi levél
- A Filemonhoz írt levél?

2. *Ki mondta és kinek: "Mi közöm hozzád?"*

- Ézsau — Jákóbnak
- A belpoklos ember — Jézusnak
- Jézus — Máriának?

3. *Hogy hívták Sámuel apját:*

- Illés
- Eljakim
- Elkána?

4. *Miről olvashatunk 5 Mózes 5. részében:*

- Mózes haláláról
- A tízparancsolatról
- Az ároni áldásról?

5. *Jeruzsálemről melyik falu feküdt "hatvan futamnyira" (11 km):*

- Betánia
- Emmaus
- Betfagé?

*

(Megfejtés a 8. oldalon.)

A hívő imádság nem ágyúzás, mellyel Istent megadásra kényszerítjük, hanem mély leborulás és azok kérése, akik teljesen megbíznak Istenükben s készek mindent elfogadni a kezéből.

Elias Schrenk

Azok, akik helyesen imádkoznak, örvendezőn és nyugodtan gyakorolják, és sem a kérés nagysága, sem imájuk méltatlanságának tudata nem riasztja vissza őket.

Luther

Az imádság: a mindenütt jelenvaló Istent látni és magunkat általa meglátni.

Gerhard Tersteegen

AZ EGYHÁZ HÍREI

MAGYARORSZÁG

* Meghalt Csákö Gyula, Gyurán György, Lukács István, Mórocz Sándor, Solti Károly és Virág Jenő ny. ev. lelkész.

* Lelkészi szentelték Demén Smdéllusz Katalin, Dókáné Lakos Magdolna, Muntágné Bartucz Judit és Takácsné Kovácsné Zelma ev. lelkész munkatársat.

* Mendén Ifj. Foltin Brúnó, Győrött Budecz Barnabás és Ittész Gábor, Csöngén Demén Smdéllusz Katalin, s Budahegyvidéken Kószeghy Tamás (az új másodlelkészi állásban) az ev. gyülekezet új lelkésze.

* Lelkészi oklevelet nyert Ifj. Bence Imre, Ifj. Hegedűs Lajos és Laborcz Géza segédlelkész, valamint Laborczné Sztankó Györgyi és Verasztóné Mosoni Edlt lelkészi munkatárs.

* Lelkészi munkatársi szolgálatra bocsátották ki Hegedűs Zsuzsanna végzett ev. teológust.

* A nógrádi ev. egyházmegyében Garami Lajos balassagyarmati, a borsod—hevesiben Székli Imre miskolci lelkészi ismét megválasztották esperesnek; a nyugat-békéai egyházmegyében Benkő István orosházi lelkész a megbízott esperes.

* Az 1984-ben Budapesten tartandó 7. ev. világggyűlés jelvényére kitűzött pályázatot 44 pályamű közül Mezősné Tóth Ágota grafikus művész



terve nyerte meg. Mezősné Györgyné csepeli ev. papné (férje az "Evangélikus Élet" c. orsz. hetilap szerkesztője is), az ev. kiadványok közkedvelt és nagy elismerésnek örvendő illusztrátora, tanárnő, saját műveléből álló művészeti kiállítások sikeres rendezője.

* Nyugalomba vonult Detre László mendel és Koszorús Oszkár esperes orosházi ev. lelkész.

* A protestáns felekezetek közös szerkesztésében Ökumenikus Énekeskönyvet adtak ki (54 Ft-ba kerül). Ebben 20 ének megegyezik a kiadás

előtt álló új ev. énekeskönyvben közöltekkel, továbbá 38 ének dallama evangélikusok számára is jól ismert.

* Bakay Péter ny. ev. lelkészt felszentelése 75. és születése 97. évfordulóján ünnepélyesen köszöntötte dr. Káldy Zoltán püspök-elnök. Ezidő szerint ő a legidősebb és legrégebben felszentelt magyar ev. lelkész. Ugyancsak köszöntötték dr. Karner Károly ny. teol. professzort 85., Mekis Ádám v. püspökhelyettesét 70., s dr. Mihályi Dezső északi egyházkerületi felügyelőt ugyancsak 70. születésnapja alkalmából.

* Bokodon, Táplószélen, Szentantalfán, Öcsön Bezin, Szarvason (az új templom tetőszerkezetének 1 millió forintot felüli költséggel való kicserélésével), Csabacsüdön, Pálfán felújított templomot, Nagykanizsán felújított gyülekezeti házat, Oroszlányban, Veszprémben, Kemesmenyén új gyülekezeti termet, Körmenten új lelkészlakot és gyülekezeti termet vett ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

* Albertin fennállásának 270., Ósagárdon a templomszentelés 195., Irsán a 180., Csorváson a 80., s Nagytarcsán az 50. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

* Az új ev. énekeskönyv kiadását az állami nyomda "munkatorlódása" miatt májusról bizonytalan időre halasztották. Az első nyomással 50.000 énekeskönyv jelenik meg, majd 1983. elejére újabb 10.000 példány. Ezzel nagyjából minden hetedik ev. személynek lehet új énekeskönyve.

DÁNIA

* A hantsholmi ev. egyházközség hívei nagyarányú szavazattöbbséggel fejezték ki lelkészükhöz való ragaszkodásukat. Inge-Lise Wagner lelkésznőt hivatalához nem illő magatartással vádolták felettes hatóságai. A hívek szerint azonban motorkerékpározás, bőrkabát, meg farmer-nadrág viselés, futballmérkőzéseken való lelkes szurkolás lelkésznek még előnyére is szolgálhat. "Ő az első lelkészünk, akivel feszületen beszélgetünk ügyes-bajos dolgainkról" — állapították meg a lelkészű hívek.

ARGENTÍNA

* Az Egyesült Evangélikus Egyház (IELU) a Falkland-szigetek bekebelezését pártolja; a hivatalos nyilatkozat azonban sajnálkozását fejezte ki a fegyveres megoldás elkerülhetlensége miatt.

DÉLAFRIKAI KÖZTÁRSASÁG

* A Holland Református Egyházhoz tartozó 123 búr lelkész nyilatkozatot tett közzé, melyben elítélték a kormány által képviselt "apartheid" elvet. Megállapították, hogy a faji elkülönítésnek (megkülönböztetésnek) nincsen bibliai alapja, s ezért az arra épülő társadalmi rend tarthatatlan. Ez a nyilatkozat komoly szakadást jelent mind a jelzett egyházon, mind pedig a Nemzeti Párton belül. Az ország lakosságát 21 millió bennszülött (fekete), 4,3 millió fehér, 2,4 millió kevertvérű és majdnem 1 millió ázsiai személy teszi ki.

AUSZTRÁLIA

* Nemrégiben érkezett ide bevándorlóként Farkas Róbert IV. éves ev. teológus.

USA

* A "Lutheran Church in America" egyház "The Lutheran" c. orsz. lapjának megjelenését évi 22 számról 21-re csökkentették. Ezzel gondolkodják behozni a hirdetésben 40%-kal emelt postaköltséget.

SVÉDORSZÁG

* Tord Simonsson strangnasi új (ev.) megyés-

SECOND CLASS PUBLICATION.**POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO****ERŐS VÁR (USPS 178560)****BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.**

püspök felszentelésén Olof Sundby érsek segédletében résztvett James Crumley püspök, a "Lutheran Church in America" egyház és Jonas Kalvanas püspök, a Litvániai Ev. Egyház főpásztora is.

TIBET

* A 65.000 oldalas "Kanjur" c. buddhista tangyütemény és a "Tanjur" c. kommentársorozat nyugati formájú kiadása példányonként 15 ezer dollárba kerül.

SZOVJETUNIO

* Az Ortodox Egyház által Moszkvában összehívott májusi békekonferencián kerekén 600 egyházi vezető személy vett részt. A tárgyalások menetét többen célzatosan USA-ellenes beállítottségúnak minősítették.

CSEHSZLOVÁKIA

* A r. k. egyház helyzete egyre súlyosabb: 12 egyházmegyéből hétben betöltetlen a püspöki szék; a papok számát 3.000-re korlátozták; csak két szeminárium működését engedélyezik; a papnak készülő fiatalokat megfélemlítéssel igyekeznek szándékuktól elterelni... Az egyház egyesek szerint "föld alá" kényszerül.

JUGOSZLÁVIA

* Négyévi szabadságvesztésre ítélték egy szerb ortodox papot, mert fia keresztlési ebédjén — a paplakban — régi nemzeti nótákat énekelt.

LENGYELORSZÁG

* Népszerű fiatal r. k. papokat elmozdítanak állomáshelyükről, a korosabbakat nyugdíjazzák és pótlásukat nem engedélyezik a statáriális hatóságok. Vallásos nevelésben részesült ifjak nem mehetnek akadémikus pályákra.

* A politikai tevékenység miatt őrizetbe vettek között szép számmal akadnak evangélikusok is. Szabadlábba helyezésükért az ev. egyházi hatóságok eddig nem sok eredménnyel jártak el.

ETIÓPIA

* Hetenként átlag 300 személyt tartóztatnak

Mínusz tíz százalék

A budapesti "Evangélikus Élet" c. orsz. hetilap több számára terjedő cikksorozata ismertette a népesedési problémákat. Megdöbbentő adatokat tartalmaz arra nézve, hogy az abortusz-kór miatt a századfordulóra Magyarország népessége 10%-kal is csökkenhet. Az analízis kiterjed a társadalmi élet sokféle tényezőjére, így az erkölcsi felfogásra, gazdasági megmondásokra, s a lakáshiány kérdésére is. Arról nem tájékoztatnak azonban, hogy hogyan is áll a születési arányszám a "szocialista" társországokban, főleg az utóállamokban. S ezzel kapcsolatban nem vetik fel annak a lehetőségét, hogy az abortusz-kór politikai vonatkozású is. Az egykori sztálini vagonkérdés valami brezsnyev-kádári abortusz kérdéssé változott, hogy a magyarság felszámolása a Kárpát-medencében majdcsak megtörténjék és népünk alámerüljön a szláv tengerben. Sajnos igaz az a meakulpázás, hogy az egyház eddig hallgatott; de ha már meri hangját hallatni (mert netán engedik is!?), ám szóljon egyenesebben és bátrabban a dolgok velejéhez. (bbp)

le "államellenes" magatartás miatt. Legtöbbjüket eltüntetik a kommunista hatóságok, sőt kivégzésük is valószínű.

* Az 1978 óta ismeretlen helyen őrzött Gudina Tumsa ev. egyházi főtitkár állását helyettesével, Tasgara Hirpo lelkésszel töltötték be.

NÉMETORSZÁG (NSZK)

* A "Lutherische Monatshefte" c. folyóirat 1982/3. száma interjúját közöli dr. Káldy Zoltán ev. püspök-elnökkel a magyarországi keresztyén-marxista párbeszéd felől.

* Az itteni magyar ev. lelkései karhoz számít újabban ifj. Ferenczy Zoltán hannoveri lelkész is. Róla jelentette dr. Káldy Zoltán püspök-elnök a magyarországi Déli Ev. Egyházkerület presbité-

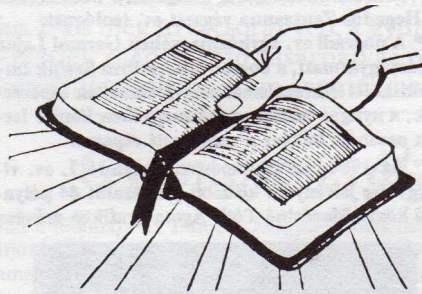
riumának, hogy "...hütlően elhagyta hazáját és egyházát... (s ezért) az egyházkerületi bíróságnak azt a javaslatot tettem, hogy őt ítélje hivatalvesztésre".

NÉMETORSZÁG (NDK)

* "Béke" és "béke" között itt nagy a különbség. Az állam részéről megtiltották a Mikeás könyve 4. része alapján készült feltelvények viselését: ezek az ekevasá váló kardot jelképezik. Olyan személy, aki ezt a jelvényt viseli, polgári jogait veszélyezteti. A kormány azt sem szereti, hogy az egyházi békemozgalom a nyugati fegyverkezéssel egyidejűen a keletnémet militarista hangsúlyt is kifogásolja.

Hírközlő: **Bernhardt Béla**

Mindennapi kenyér



— Útmutató a Biblia olvasásához —

1982. JÚLIUS HÓ

1. Lk 19:1-10. — Bír 8:22-35.
2. Jón 3:10; 4:1-11. — Bír 9:1-6.
3. Ézs 43:22-28. — Bír 9:7-21.

PÜNK. U. 5. VAS. — JÚL. 4.

Heti lge: Gal 6:2

4. 2Kor 5:14-17. — Mk 4:35-41.
5. 2Kor 2:5-11. — Bír 9:50-57.
6. Jk 1:19-25. — Bír 13:1-25.
7. Jk 3:13-18. — Bír 14:1-20.
8. Rm 12:17-21. — Bír 15:1-16:3.
9. Csel 7:54-59. — Bír. 16:4-22.
10. Ézs 30:18-22. — Bír 16:23-31.

PÜNK. U. 6. VAS. — JÚL. 11.

Heti lge: Ef 2:8

11. 2Kor 8:1-9, 13-14. — Mk 5:24b-34.
12. Lk 14:25-33. — Ruth 1:1-22.
13. 2Ts 3:1-5. — Ruth 2:1-23.
14. 2Kor 8:10-15. — Ruth 3:1-18.
15. 1Kir 19:19-21. — Ruth 4:1-22.
16. Mt 13:47-52. — Gal 1:1-5.
17. Mt 19:27-30. — Gal 1:6-10.

PÜNK. U. 7. VAS. — JÚL. 18.

Heti lge: Ézs 43:1

18. 2Kor 12:7-10. — Mk 6:1-6.
19. 5Móz 7:6-12. — Gal 1:11-24.
20. 1Kor 6:9-11. — Gal 2:1-10.
21. Ézs 45:9-13. — Gal 2:11-21.
22. 1Pt 2:2-10. — Gal 3:1-14.
23. Kol 2:6-10, 12-13. — Gal 3:15-18.
24. Tit 3:3-7. — Gal 3:19-29.

PÜNK. U. 8. VAS. — JÚL. 25.

Heti lge: Ef 2:19

25. Ef 1:3-14. — Mk 6:7-13.
26. Zsid 9:1-12. — Gal 4:1-7.

27. 2Móz 19:3-8. — Gal 4:8-20.
28. 2Móz 16:32-35a. — Gal 4:21-31.
29. Lk 9:10-17. — Gal 5:1-15.
30. Lk 14:7-11. — Gal 5:16-26.
31. 2Kor 5:1-9. — Gal 6:1-10.

1982. AUGUSZTUS HÓ

PÜNK. U. 9. VAS. — AUG. 1.

Heti lge: Ef 5:9

1. Ef 2:13-22. — Mk 6:30-34.
2. Rm 6:19-23. — Gal 6:11-18.
3. Mt 12:33-37. — 1Krn 10:1-14.
4. Kol 1:3-11. — 1Krn 11:1-9.
5. Mt 7:13-21. — 1Krn 13:1-14.
6. Fil 2:14-18. — 1Krn 14:1-17.
7. Fil 1:6-11. — 1Krn 15:1-16, 25-29.

PÜNK. U. 10. VAS. — AUG. 8.

Heti lge: Lk 12:48

8. Ef 4:1-7, 11-16. — Jn 6:1-15.
9. 1Kir 3:16-28. — 1Krn 16:1-22.
10. Péld 8:12-21. — 1Krn 16:23-43.
11. 1Pt 3:1-6. — 1Krn 17:1-14.
12. Ez 3:17-19. — 1Krn 17:15-27.
13. Mt 13:44-46. — 1Krn 18:1-17.
14. Mt 7:24-27. — 1Krn 19:1-15.

PÜNK. U. 11. VAS. — AUG. 15.

Heti lge: Zolt 33:12

15. Ef 4:17-24. — Jn 6:24-35.
16. Rm 11:1-15. — 1Krn 19:16-20:8.
17. 1Kor 10:1-13. — 1Krn 21:1-14.
18. 1Kir 21:1-16. — 1Krn 21:15-22:1.
19. Jer 15:14-17. — 1Krn 28:1-13.
20. Jer 7:1-15. — 1Krn 29:1-12.
21. Mt 23:34-39. — 2Krn 1:1-17.

PÜNK. U. 12. VAS. — AUG. 22.

Heti lge: 1Pt 5:5b

22. Ef 4:30-5:2. — Jn 6:41-51.
23. Mk 9:33-37. — 2Krn 1:18-2:17.
24. 1Sám 17:38-51. — 2Krn 3:1-17.
25. Lk 7:1-10. — 2Krn 5:1-14.
26. Csel 12:18-25. — 2Krn 6:1-21.
27. 2Sám 16:5-14. — 2Krn 6:22-42.
28. Ez 17:22-24. — 2Krn 7:1-11.

PÜNK. U. 13. VAS. — AUG. 29.

Heti lge: Ézs 42:3

29. Ef 5:15-20. — Jn 6:51-58.
30. Mk 8:22-26. — 2Krn 7:12-22.
31. Csel 14:8-18. — 2Krn 9:1-12.

(J)

Bibliai találós kérdések megfejtése: 1 a, 2 c, 3 c, 4 b, 5 b.